

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація
"Свобода"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

PIK XC. Ч. 153.

ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК. СУБОТА, 13-го СЕРПНЯ 1983

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 13, 1983

No. 153.

VOL. XC.

ЩЕ ОДНОГО УКРАЇНЦЯ ОБВИНУВАЧУЮТЬ У ВОЄННИХ ЗЛОЧИНАХ

Вашінгтон. — Пресове агентство Ройтерса інформувало, що Департамент справедливості подав справу до суду і намагається відібрати американське громадянство від Анатолія Грузицького, 65-річного мешканця Флориди, обвинуваченого у доконаних ним злочинах під час Другої світової війни.

У квітні, внісений до федерального суду в Орландо,

Флориди, Департамент справедливості говорить, що А. Грузицький служив поліським в окупованій нацистами Україні у місцевості Чорний Острів і в тому часі допомагав нацистам у винищуванні єврейського населення.

В інформації не подається більшості даних про самого обвинуваченого і про час розправи над ним.

Округа УНС Лігав Веллі збагатилася новим відділом

Обласна організаторка Олесь М. Орлан (зліва) передас головному організаторові Степанові Гавришеві 25 апликацій нових членів. Біля неї стоїть голова Відділу Марія Валько, касир Крістофер Юбіньскі, заступниця секретаря Емілія Бортнічак і секретарка Відділу Анна Стефанік.

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Організаційний Відділ УН Союзу повідомляв, що Союзовою Округа Лігав Веллі, Па., яку очолює головна радна Анна Гарас збагатилася новим Відділом з осідком в Дойлстауні, Па.

Організуванням Відділу зайнялася нова обласна організаторка Олесь М. Орлан в порозумінні з членами Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, і основуючі наряди основоположників Відділу відбулися в неділю, 31-го липня ц.р., в залі української католицької церкви св. Анни в Воррінгтоні, Па.

Присутніх членів-основоположників нового Відділу привітав головний організатор Степан Гавриш і в першу чергу висловив признання і гратуляції обласній організації О. Орлан за ініціативу закладення нового Відділу та придбання до нього 25 нових членів. Відтак коротко поінформував присутніх про статутіві права членів УНСоюзу та

обов'язки членів відділових управ. Приступаючи до вибору Управы Відділу, С. Гавриш проголосив, що порядкове число нового Відділу буде 144 і це число є призначене Рекордовим Відділом УНС, що його очолює головний секретар Володимир Сохан. Відтак присутні схвалили, що патроном нового Відділу буде патронка парохії св. Анни.

Управу нового Відділу очолює Марія Валько, секретарем обрано Анну Стефанік, касиром молодого студента Крістофера Юбіньського, а заступником секретаря обрано Емілію Бортнічак. Контрольний комісію очолює Михайло Бобій.

Як вже було сказано, Відділ заложено з 25-ох членів основоположників, а новою обрано секретарка А. Стефанік заперечила головному організатору С. Гавриша, що до кінця року членство Відділу при допомозі обласної організаторки О. Орлан подвоїться.

Українці Едмонтону заперечують закиди

Едмонтон, Альта. — В останніх місяцях тут виринула історія лікаря з Ізраїля д-ра Нахума Галія, який дав у лікарні невилічимо хворому немовляти застрик, після якого дитина померла.

Хоч усі лікарі переконували, що не застрик, а хвороба вбила дитину, публічна опінія і преса оскаржували лікаря. Лікар повернувся до Ізраїля, але в наслідок полеміки на його тему в едмонтонській пресі мав заявити, що місто Едмонтон в більшості має українське населення, що українці є антисемітами і тому розгорнулася така нагілка проти нього. Це його твердження помістив "Едмонтонський Журнал", почитний місцевий щоденник, а українські читачі негайно на це зареагували протестними заявами до преси. На сторінках того щоденника з да-

тою 16-го липня ц.р. появилася відкритий лист Рональда Л. Бергена, мешканця Едмонтону, який пише в імені того ізраїльського лікаря. Він заявив, що д-р Нахум Галі ніколи не висловлювався поганно про Едмонтон і його українських мешканців, а навпаки уважав, що вони були приязні та сердечні у відношенні до нього. Автор листа підкреслює, що треба з признанням привітати акцію українців у тій справі, які негайно відгукнулися на неправильну опінію про них, висловлену прилюдно у пресі. Він стверджує також, що українське населення Едмонтону вложило надзвичайно багато в культурний розвиток того міста.

Згідно з пресовими повідомленнями, родина немовляти судить лікаря і згаданого лікаря.

РЕЧНИКИ АДМІНІСТРАЦІЇ президента Рональда Регена заявили кореспондентам, що ЗСА надіються на другу скору зустріч з речниками марксистів в Ель Сальвадорі. Є також надії, що представники того руху спротиву подотяться на розмови з представниками легального уряду.

ЗАВЕРШЕНО ПЛЯНИ ПІДГОТОВИ МЕМОРІАЛЬНОГО ТИЖНЯ У ВАШІНГТОНІ

Філадельфія, Па. (О.К.) — Тут у суботу, 30-го липня ц.р., в прищерових приміщеннях Української Католицької Митрополії відбулося цілоденне засідання Екзекутивного Крайового Громадського Комітету для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні. Засіданням проводив голова Комітету проф. д-р Петро Стерчо, а учасниками були члени Президії та поодинокі референти.

Присутні заслухали обширний звіт голови КГК проф. д-ра П. Стерча від останнього засідання Екзекутивного, що відбулося 25-го червня. На початку звіту проф. д-р П. Стерчо подякував Владиславу списковому Василеві Лостеневі за лист, що його він вислав до 300 католицьких ієрархів у ЗСА і Канаді, інформуючи про 50-річчя Великого голоду та за подібного змістом листа пастора Володимира Боровського, який вислав до цілої системи американських протестантських церков.

Після одностайного прийняття протоколу з попереднього засідання, що його відчитала секретарка проф. Наталя Пазуник, присутні на заклик голови написали збірний привіт Митрополитові Української Православної Церкви Метиславові, як почесному членові КГК з приводу його повороту до здоров'я після перебування у лікарні.

Також на пропозицію проф. д-ра П. Стерча присутні одностайно прийняли до почесної президії КГК-тету ред. Євгена Зибілевича, як представника Інституту ім. В. Липинського, а у склад Президії Екзекутивного КГК, як референта сенатських переслухань і сим-

позіуму, д-ра Мирона Куропаса. Як також на референта англійської преси й інформації в Президії Екзекутив прийнято Андрія Великого голоду та його дослідників. При нагоді відішли прослідують також справу наладнання зовнішніх зв'язків з американськими засобами масової комунікації, якою тепер займається Андрій Білик. Звітуючи, голова КГК проф. д-р П. Стерчо наголосив, що саме згадані вище акції мають найважливіше значення у праці КГК і на них треба кінцево ставити натиск та вкласти відповідні фонди. Голова поінформував також присутніх про це, що працівник Інформативного Бюро УККА у Вашингтоні К. Чумаченко пороби-ла вже заходи у справі переслухань в справі Великого голоду у Палаті Репрезентантів, і КГК може лише підтримувати ці заходи.

Проф. д-р П. Стерчо з присміткою повідомив присутніх учасників Екзекутивного КГК, що до участі у симпозиумі про Великий голод у Вашингтоні запрошений англійський журналіст Малколм Маггеридж, що не зважаючи на свій поважний вік, дав згоду прибути до Вашингтону, як також згоду на те д-р Дімейс Мейс і проф. Роберт Конквест сьогодні найкращі знавці справи Великого голоду. Симпозіум вестиме Михайло Новак, ексекутивний директор американського Фрі Ентерпрайз Інституту, що буде спонзорувати це симпозіум, яке призначене для телебачення і преси ЗСА. Присутні одностайно схвалили пропонування бюджет на цю справу у висоті 6-8 тисяч доларів.

Після обширного звіту (Закінчення на стор. 3)

голови КГК, звітували поодинокі референти. Незвичайно цікавим був звіт та інформації А. Білика, який з'ясував потреби і спосіб праці, для здобуття зацікавлення американських засобів масової інформації, а враз із цим американського суспільства, справою Великого голоду.

Він вказав на недавній розголос поїздки Саманті Смит і величезного відгуку преси, телебачення та радіо на цю незначну поїздку, доказ, як пропагандою можна піднести вагу будь-якої події.

А. Білик поінформував також присутніх, що він тепер постійно поміщує в "Українському Тижденьку" вказівки, в якій спосіб добитися розголосу для справ Великого голоду.

На його думку, на те, щоб звернути увагу на маніфестацію у Вашингтоні, кінцево треба ужити доброго пропагандистського трюка і подати деякі можливості.

Вичерпно звітували тепер найбільше активні члени комісії у Вашингтоні інж. С. Процик і інж. Ю. Повстенко. З їхніх звітів присутні довідалися про випрацювання вже детально плян Меморіального Тижня у Вашингтоні, а зокрема про найважливіший день 2-го жовтня 1983 року. Заслухавши їхніх звітів, учасники відішли довшу дискусію, а вкінці голосували над затвердженням поданого пляну. Більшість голосів із трьох можливостей пляну перебрала Маніфестація у неділю, 2-го жовтня, прийнято цей, який, на думку мешканців Вашингтону, є найбільше догідний з уваги на віддалі та на інші технічні ускладнення. Він розпочинається о год. 10-й на

В ЧАДІ ПОВСТАНЦІ І ЛІВІЙЦІ ЗДОБУЛИ МІСТО

Нджамена, Чад. — Офіційні та дипломатичні джерела повідомили в четвер, 11-го серпня, з Нджамени, що лівійські війська і чадські заколотники, підтримані з повітря лівійськими літаками, танками і сильним вогнем артилерії, зайняли північне місто-оазу Фая-Ляржо, змушуючи урядові війська відступити в пустелю.

Західні джерела говорять, що положення на фронті говорять про те, що лівійський лідер полковник Муаммар Каддафі "покинув будь-яку стриманість" у своїй підтримці колишнього президента Гукуні Уелдеї, якого він намагається повернути до влади в Чаді.

У Вашингтоні президент Реген осудив військові дії Лівії в Чаді, та одночасно заявив, що відносно американської прямої військової допомоги Чаду, — "Це не є першорядна ділянка нашого впливу; це ділянка Франції". Президент також

сказав, що ЗСА в ніякому разі не мають наміру взяти військової участі в обороні чадського уряду перед загрозой скинення його.

Лівійський наступ на Фая-Ляржо розпочався в четвер вранці, підготований попередньо багаточисленним бомбардуванням міста і позицій урядових військ. Після артилерійської підготовки на місто ринули танки і лівійські піхота та заколотники Гукуні. Понад 50 лівійських літаків весь час підтримували наземні підрозділи військ. Бій на місто тривав приблизно п'ять годин. Бомбові атаки та артилерійський обстріл продовжувалися проти урядових військ на підступах до міста, куди відступили захисники Фая-Ляржо.

Джерела західних розвідок говорять, що бій був програйний і огляду на перевагу лівійців у кількості та озброєнні. Але не є означено кінья справи Чаду", додають ці самі джерела.

Советський підводний човен потонув в Тихому океані

Вашінгтон. — Американська розвідка повідомила в середу 10-го серпня, що советський атомний підводний човен потонув у північній частині Тихого океану в червні цього року.

Офіційний речник сказав, що американцям не відомо, чи на човні, який призначений для крилатих ракет, були такі ракети, як він потону, або чи взагалі на ньому була будь-яка інша атомна чи ядерна зброя. Речник також сказав, що більшість, якщо не всі 90 членів залоги, загинули в цій аварії.

Згідно зі словами офіційного речника, Советський Союз провів добре розроблені та важкі рятівні роботи, які нещодавно закінчилися видобуттям човна на поверхню з морських глибин. З огляду на таку старанну і важку роботу видобування човна, американські офіційні особи вважають, що на ньому була ядерна зброя. Видобування човна було

проведене також і тому, щоб попередити і не дати можливості американцям видобути його, як це трапилося з затонулим советським підводним човном на початку 1970-х років. Тоді спеціалісти ЗСА видобули частину советського підводного човна, але не змогли видобути тієї частини, в якій була дуже чутлива апаратура кодування.

Офіційні особи розвідки сказали, що їм не відома причина загибелі човна. Човен затонув у водах океану недалеко советського півострова Камчатка, на якій є велика військовоморська база в Петропавловську. Такий тип підводних човнів почав поступати на озброєння советської військової флотії в 1969 році. Кожний човен мав мати вісім крилатих ракет.

Американцям відомо, що вже три советські атомні підводні човни затонули з тих чи інших причин.

З ПОЖОВКЛИХ ПІСТКІВ ВЕЛИКИЙ ГОЛОД НА СТОРІНКАХ "СВОБОДИ"

Понеділок, 20 лютого 1933 р.

МОСКВА ПРИГОТОВИЛА НОВІ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ НА УКРАЇНІ

ЗА ВСЯКУ ЦІНУ ХОЧЕ ЗМУСИТИ УКРАЇНЦІВ
ЗАСІВАТИ ЗБІЖЖЕ ДЛЯ ПОТРЕБ
КОМУНІСТИЧНОЇ ВЛАДИ

Берлін (Німеччина). — З Москви прийшли відомості, що радянська влада тепер дуже занепокоєна тим, що населення України рішуче бореться проти її політики примусової колективізації та відбирання збіжжя від населення для потреб держави. Московський Центральний Комітет Комуністичної Парції вважає, що комуністичні організації на Україні не справилися зі своїм завданням, а тому тепер на Україну післан спеціальний диктатор, Постішев. Його завданням буде "виріняти партійну лінію українських комуністів та підтягнути їх за млявий натиск на селянство".

Разом з тим проти селянства готується низка нових репресій і кар. Одночасно репресії поширюються і на українське козацьке населення Кубані. Там Центральний Комітет Комуністичної Парції постановив виселити з Кубані все контрреволюційне населення, яке не виконує примісної комуністичної партії й не буде засівати збіжжя в колхозах та в колгоспах. Вже тепер у чорну книгу записано ще кілька козацьких станиць, які будуть переселені в Сибір. На їх місце на Кубань поселятимуть надійні комуністичні елементи з центральної Росії.

БЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ЗА РОСІЙСКУ МОВУ

Харків (Радянщина). — В місцевій комуністичній газеті появилася лист одного українця, учня в публічній школі в Центральній Чорноземній Обласі Росії до редакції. Він просить товаришів, комсомольців України, звернути увагу на те, що в тій школі, де він учиться, на 512 учнів з 75 українських дітей. Тому, що ці діти з трудом учаться російської мови, їх бють і переводять з вищих класів у нижчі та ріжними прізвиськами дошкучують їм.

Учителі бють їх книжками по головах, тягнуть за вуха, скують за чуби та виганяють до сіней школи. Сама завідувачка школою комуністка Пуїморова також катує діти і прозиває їх "хосопузами", "поросятами", "чортенятами" й т.д.

В Америці

СЕНАТОР ДЖІМ ЛАССЕР, демократ з Теннессі, офіційно заявив, що він і багато впливових осіб з його стейту підтримуватимуть у правоборах на президента сен. Джана Гленна колишнього астронавта. Сассер є першою особою з півдня, яка висловила за демократичним кандидатом, по південь відомий зі своєї підтримки республіканських кандидатів. Крім того сен. Сассер виконуватиме функцію заступника голови крайового комітету для вибору Гленна президентом ЗСА і буде також головою цього комітету на півдні ЗСА. Згаданий сенатор заявив кореспондентам, що він не має нічого проти інших демократичних кандидатів і поділяє їхню відвагу, але вважає, що Дж. Гленн має найбільші шанси виграти правобори.

ФЕДРАЛЬНА ЛАВА ПРИСЯЖНИХ, яка складалася із шістьох жінок і шістьох чоловіків, визнала винним за перекруство і прикриття злочинів колишнього федерального прокуратора 30-річного Френка Робіна, який отримав 200,000 доларів від торговців наркотиками за те, щоб не покликати до суду головного свідка, який міг розкрити цілу контрабанду наркотиками. Робін є першим прокуратором, що його визнали винним за перекруство й інші злочини, між ними знеславлення своєї професії і зазедбання своїх службових обов'язків, не згадуючи про колишнього генерального прокуратора Джана Мічелла, який був засуджений під час Вотергейтської афери.

НАЛІПКИ З НІТРОГЛІЦЕРИНОЮ, які тепер часто лікарі приписують багатьом хворим на серце, можуть експлодувати при застосуванні електричного шоку у випадку атаки, — заявляє в медичному журналі Нової Англії д-р Джан С. Бабка, серцевий спеціаліст. Експлозійні наліпки видає сильний звук, блискавку і жовтий дим, але, на думку згаданого лікаря, все це не шкідливе для пацієнта і не спричиняє жадної шкоди чи попечення тіла. "Ця маленька неприємність викликає тільки страх у тих, що не свідомі такої можливості", — сказав д-р Бабка.

РЕЧНИКИ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ партії, які вже починають розглядатися за ефективними кандидатами до Палати Репрезентантів і Сенату стверджують, що в багатьох стейтах панус дух піднесення у зв'язку з поправою економіки і зменшенням числа безробітних. Тому, — кажуть республіканські речники, — кандидати цієї партії матимуть добрі шанси на виграну під час президентських виборів в 1984 році. Вони однак нічого не говорять про самого кандидата на Президента і про те, чи цим кандидатом буде теперішній президент Рональд Реген.

ДЖАН ДОВНІ, колишній активний службовець Сі-Ай-Ей, який ідсидів в китайській тюрмі 21 рік, зустрісся недавно з віцепрезидентом Джорджем Бушом, щоб обговорити з ним можливість повороту до Китайської Народної Республіки, але вже в характері запрошеного китайськими чинами гостя. "Я був запрошений китайською радою для шукання шляхів в зближенні китайців із закордонними країнами", — заявив Довні в телефонічному інтерв'ю перед зустріччю з віцепрезидентом. Він відвідав в Китаю декілька провінцій і у зустрічах з місцевим населенням намагався вяснити спосіб життя американців, який є дедалі відмінний від життя китайців. Шпигунський літак Довні був зістрілений китайською артилерією в 1952 році. Перебуваючи довго у в'язниці, Довні вивчив китайську мову.

У світі

ВИСОКА ОФІЦІЙНА ОСОБА італійської поліції повідомила в середу, 10-го серпня з Риму, що італійські власті розглядають можливість того, що советська таємна поліція КГБ була замішана у викраденні 15-літньої дівчинки Емануеллі Орланді з метою дискредитувати Папу Івана Павла II. "Це дуже делікатна ситуація", — заявила офіційна особа. "Але ми розслідуємо можливість причетності КГБ до викрадення Орланді". Офіційна особа, яка безпосередньо пов'язана з розслідуванням викрадення доньки службовця Ватикану 22-го червня, заявила про те, що деякі аспекти тактики, яку вживають викрадачі дівчини, дуже нагадують тактику советських таємних агентів. Коли спитали, чому советські агенти мали б викрадати дівчину, офіційний представник сказав: "Щоб дискредитувати Папу. Нацькувати громадську думку проти нього, кидати вину за смерть дівчини на нього".

ШОСТА АСАМБЛЕЯ всесвітньої Ради Церков закінчилася в середу, 10-го серпня, у Ванкувері, Канада, висловивши свою думку відносно декількох важливих світових проблем і засвідчуючи свою активну роллю світових справах. В окремих постановах 900 делегатів Асамблеї осудили ядерну зброю, закликали до мирного поладження на Близькому Сході, яке взяло б під увагу права палестинців. На своєму заключному засіданні у вівторок Асамблея прийняла резолюцію, яка підтримує пропозицію покінчити з конфліктом в Афганістані, що її запропонував генеральний секретар ООН. Між іншими питаннями ця пропозиція закликає до виведення советських військ з Афганістану в рамках загального політичного поладження афганської проблеми.

ШВАЙЦАРСЬКА ПОЛІЦІЯ [повідомила з Женеві в середу, 10-го серпня, що італієць Лічіо Джеллі, відомий шахрай і махінатор, про якого вся італійська преса писала сенсаційні історії два роки тому, втік або був викрадений зі швейцарської тюрми в Женеві. Л. Джеллі був пов'язаний з правим політичним шпигунством та міжнародним банківським скандалом, включно з Ватиканом, він був також головою таємної масонської ложі в Італії, очікував можливої видачі до Італії у зв'язку з банкрутством минулого року італійського Банку Амброзіано. Але несподівано шез зі своєї тюрмової камери. Важко повірити, щоб 64-літній Джеллі сам подолав внутрішню стіну, високу на 23 футу, і зовнішню загорожу безпеки з колючого дроту. Суддя Жак Фекс, який проводив розслідування справи Джеллі, сказав: "Є певні позначки, які змушують нас повірити, що Лічіо Джеллі не залишив свою камеру добровільно". Адвокат Джеллі заявив, що в камері, де сидів Джеллі знайдено шприц і сліди крові.

СЕНАТОР КРИСТОФЕР ДАДД, який перший із високих офіційних осіб ЗСА відвідує Польщу після введення там військового стану, заявив у середу, 10-го серпня, що було б "передчасно" для ЗСА знімати санкції проти комуністичного режиму Польщі. Виступаючи на зустрічах з високими офіційними представниками і католицькими священниками та на майже п'ятигодинній пресовій конференції з колишнім лідером забороненої профспілки "Солідарність" Лехом Валенсою, Дадд сказав, що польські власті повинні розв'язати сумнівні відносно скасування військового стану минулого місяця.

РЕЧНИК УРЯДУ СРІ ЛЯНКА повідомив, що під час безпорядків і сутичок між різними групами населення країни минулого місяця загинуло 362 особи. Речник також сказав, що положення в країні повністю нормалізувалося.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. USA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право втручання в матеріали, надіслані авторами. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши задовідкову коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Що друкуємо, а що ні

У „Національній Трибуні“ з 7-го серпня ц. р. у головній статті „Пора зробити висновки“, що її підписав анонім О. Ратай, поруч із несправедливою персональною атакою проти проф. Петра Стерча і поруч із тенденційними закидами на адресу НТШ, є ще такий уступ: „Ред. І. Кедрин писав, що преса є поважним чинником у цивілізованому суспільстві: крім законодавчої, судової і виконавчої влади в демократичній державі існує преса, яка формує громадську думку. Слід його запитати, чи „Свобода“ входить в цю категорію? Вона, як відомо, від місяців не містить матеріалів УККА і Організації Українського Визвольного Фронту, який... відіграє основну роль у українському суспільстві поза Батьківщиною і навіть до певної міри в Україні...“

Треба в ім'я правди ствердити, що: 1) „Свобода“ систематично друкує дописи з діяльності відділів УККА і містить теж матеріали, що стосуються діяльності організації, які входять в систему Визвольного Фронту, як ось, наприклад, про діяльність СУМ, її з'їзди, діяльність осередків тощо. 2) Зате правдою є, що „Свобода“ не містить комунікатів централі УККА, бо ця централа перестала бути репрезентацією української громади в Америці, а стала тільки репрезентантом Визвольного Фронту, — який має свою пресу, що рекламує централу УККА, і — до речі — робить це так, що відштовхує від централі УККА громаду і веде Визвольний фронт до ізоляції.

Від XIII Конгресу Українців Америки вся преса Організації Визвольного Фронту повела безскупупу кампанію проти всіх тих, які на знак протесту проти способу зорганізування і ведення того Конгресу покинули залу пленарних нарад. Ці атаки преси Визвольного Фронту були звернені особливо проти Українського Народного Союзу і особливо проти його головного представника. Відома поведінка 11-ох членів Головного Уряду УНСоюзу проти Екзекутивного Комітету. В органі „Народної Помочі“ виявився одвертий закид лідера Визвольного Фронту, щоб члени УНСоюзу переписувалися до Української Народної Помочі і тільки джентльменство Екзекутиву УНСоюзу не привело до заскарження цього протизаконного заклику до суду. Визвольний фронт, діючи якого стали монополістами керівниками централі УККА, критикують усіх, хто до нього не належить. Повторено у практиці гасло українського революційного підпілля з 20-х і 30-х років: „Хто не з нами, той проти нас“ і „Хай буде гірший, коби був наш“. Появилася інтерпретація XIII Конгресу, що на ньому були заступлені два ідеологічні табори самостійників-революціонерів та „ліваків, пристосуванців і радянофілів“. Поділено всю громаду в діаспорі на „янголів“ і „дияволів“ із ствердженням, що між „янголів“ і „дияволів“ із так званого УККА та „дияволами“ з його опозиції не може бути згоди і порозуміння — і така інтерпретація не була вигадкою невідповідальної одиниці, а отримала санкцію офіційного органу ООЧСУ, „Вісника“. Кампанія Визвольного Фронту проти УНСоюзу і „Свободи“ мала виразний приціл: повторити на 30-й Конвенції УНСоюзу так само видовище, яким став XIII Конгрес Українців Америки. Але режисери й аранжери такої кампанії перетягли струну і їхня акція вдарилася по них бумерангом. Відомо, що один з видатних діячів Визвольного Фронту й УНС виступив про вислід 30-ї Конвенції УНСоюзу: „Це наслідок роботи 11-ки“.

І на такому тлі, в такій ситуації, провідники Визвольного Фронту ще мають сміливість вимагати, щоб орган Українського Народного Союзу робив рекламу УККА, лідери якого заперечили навіть Владикам всіх наших традиційних Церков права „втручатися“ до громадських справ у переговорах з Комітетом за Правопорядок в УККА, відкинули вимогу допустити духовників до участі в тих переговорах. Члени Визвольного Фронту ображуються, коли прирівнювати УВ-Фронт з іншими тоталітарними партіями і системами. Але ж методика та сама, — Нам вільно лаяти вас, відсуджувати вас від патріотизму, ображувати вас, а ви повинні у відповідь на всю таку нашу поведінку робити нам рекламу“.

Трохи дивно, трохи сумно, а трохи й комічно. Бож „Свобода“ інформувала про всі конструктивні дії окремих клітин УВФронту. А в часописах УВФронту не знайдете згадки про конструктивні дії будь-якої установи і організації, які не належать до УВФронту. Це називається своєрідною етикою преси.

І на базі такої етики „Українська Національна Трибуна“ має ще відвагу виступати в ролі трибуна справедливості.

Советська політика на Близькому Сході пов'язана з Палестинською Визвольною Організацією (ПВО). Ця організація служить Советському Союзу як засіб послаблення Заходу. Політика уряду СССР на Близькому Сході дуже емоційна. СССР підтримує ПВО, ажитаючи її для підтримання демократії у світі, для розповсюдження терору і як засіб знищення Ізраїля.

У 1948 році в Тель-Авіві прибула советська місія. Молотов дав місці такі інструкції: жиди — світова нація. Вони мають у світі великий вплив і зв'язки. Ім не можна довіряти. СССР має намір знищити Ізраїль і до того готує своє суспільство. Антисемітська література в СССР велика. Наприклад, Є. Євсєєв „Обережно — сіонізм“, Ю. Іванова „Фашизм під блакитною зіркою“, „Агресія Ізраїля і міжнародне право“ І. Бліценка. Далі „Сіонізм — теорія і практика“, „Антикомунізм і антисемітизм — професія сіоністів“, „Цілі і методи воюючого сіонізму“.

Такі публікації мають переконати населення Советського Союзу, що жиди і сіонізм страшна сила, мета якої знищити СССР, комунізм і ціле людство. Як у згаданих публікаціях пишуть, — сіоністи навіть гірші від Гітлера. Жиди допомогли Гітлеру прийти до влади, щоб знищити Советський Союз. Журнал „Азія і Африка сьогодні“ (ч. 2. 1979) пише: „Сіонізм правда, а не вигадка. Матеріали журналу стверджують співробітництво сіоністів з нацистами в Другій світовій війні. Вони, як члени американського парламенту, стримували ЗСА від вступу до війни. Сіоністи допомагали нищенню в гітлерівських

Доля поневоленого народу незвідна, бо тільки „В своїй хаті — своя правда, і сила, і воля...“ — писав наш геніальний Шевченко в поемі „Послання“. Багатства української землі використовували чужі займачі, а в той же самий час автохтонні її терпіли крайню нужду як під давньою Польщею, так, опісля, й під австрійською монархією.

У розсухах за кращою долею, рухливих одиниць, жителів українських сіл та міст шукали кращою місцем під соном у заморських країнах Північної і Південної Америки. За першими емігрантами — піонерами пішли інші і почали поселятися у Канаді й ЗСА.

Не знаючи чужої їм мови й місцевих умов життя, наші поселенці отримували й виконували найтяжчі й найменше платні праці.

Щоденні життєві турботи, туго за рідним краєм, за рідними людьми та рідною мовою схилювали їх до гуртування, яке розвинулося і поживалося аж тоді, коли на еміграцію приїхали наші священники й почали організувати українські парафії та будувати церкви. При церквах почали вило-

Михайло Кучер

ІЗРАЇЛЬ І СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ

таборах асимільованих жидів.

У СССР маємо антисемітську вакханалію, яка скерована не тільки проти Ізраїля, але й проти жидівства у цілому світі. Дотакі акції присвядують інституту філософії Академії Наук СССР у збірнику „Ідеологія і практика міжнародного сіонізму“. Там сказано, між іншим, що жиди хочуть панувати над цілим світом, над нижніми істамими. Таким чином Ізраїль не має права на існування. Жидівська держава постанала тільки на основі резолюції ОН. Цифра жидівського капіталу в ЗСА досягла 1.5 трильйона доларів. Сіонізм стався пошкодити СССР в Мадяріщині 1956 року, у Польщі і Чехо-Словаччині 1968 року.

Советська „Медична Газета“ з 23-го березня 1979 року обвинувачує Ізраїль у намірі отруїти людство радіоактивними відходами води Червоного моря. Жиди кинули у Чорне море капсули з радіоактивними матеріалами, які можуть вибухнути кожного дня. (Досліджувач не вибухнув).

Воєнні успіхи Ізраїля викликають в СССР неприхований страх, що межу з гістерією. Визволення, захопленого повітряними піратами, ізраїльського літака в Угадді советська преса представила як збройний напад Ізраїля на суверенну державу. Ізраїльські агресори скинули десант на аеродром в Ентеббе, вирізали людей, розгромили аеродром та розстрілювали громадян Угадді.

Психологічний і політичний терор — пишуть в СССР.

Степан Воляник

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО „РІДНУ ШКОЛУ“!

новатись не тільки церковно-релігійні, але також суспільно-громадські, та аскураційні товариства.

При церквах основувались суботні школи, в яких наші священники й також дяківчелі навчали грамоти наших дітей. Коли ж імміграція збільшувалася, множились наші потреби організованого життя, почали основуватись, в першу чергу, забезпечені товариства, зокрема такі, як „Провидіння“, Український Народний Союз, Український Робітничий Союз, Народна Поміч тощо.

З приходом другої імміграції, після прогони наших Визвольних Змагань 1918-20 років, почалося організування також громадсько-політичного життя.

Динамічного розмаху набрало на поселеннях, зокрема в Канаді й ЗСА, наше суспільно-громадське, культурне, наукове, економічне й політичне життя з появою третьої імміграції після

Другої світової війни. Росли й поширювались давні організації, основувались нові. Розбудовувалось всестороннє наше тут життя з метою і гарячим бажанням допомогти нашому народові у його змаганнях за свободу й власну державу на своїй рідній землі — Україні.

Постала централа українського організованого життя УККА, організується українські наукові установи УВАН, НТШ, об'єднання політичні, організаційні молоді Пласт, СУМА, ОДУМ, рідне українське шкільництво зентралізоване у Шкільній Раді при нашій централі УККА. Велика частина нашого патріотичного громадянства dokonує такого великого проєкту, як побудова катедр Українознавства та Українського Наукового Інституту в Гарвардському Університеті. В багатьох місцевостях будуються нові українські церкви, розвивається кре-

дитова кооперація, поміжжються ряди українських професіоналів у всіх галузях людського знання, у багатьох американських університетах викладачами стають українські професори. Тут і там включенося в американське державне життя, хоч в цій діяльності ставимо ще перші кроки.

Для фінансування всіх перелічених і в майбутньому планованих більших чи менших проєктів творяться різного виду фонди й фундації. Найбільший з них — це Фонд Катедр та Наукових Інститутів в Гарварді, а далі — це Фонд св. Софії на утримання Патріаршого двору в Римі, Католицького Університету УКУ, Фонд УВУ, Український Музей, Український Інститут Америки, Патріарший Фонд тощо.

Усі ці фонди є вельми важливими і konieczні. Всі вони будують наше, тут на поселеннях, у різних діяльностях, всестороннє життя. Без них ми напевно не були б повноцінним одиницею у вільному світі. Ми нидили б і були б тільки малою окремишкою етнічною групою, (Закінчення на стор. 3)

розправи прокурор, погрожував Сталіновими законами Лаптев. — Страшнішою кари вже, мабуть, ніхто не вигадас, як оце впала на нас. До останніх Орининих слів Лаптев не дослухався. Владно глянувши на Діденку і тиснувши рукою під стіну, де стояв мішок з колосками, по-комісарському наказав. — Товаришу вчителю! Візьміть отой мішок! — У вдови двоє дітей. Школярі, — ледве вимовив Діденко. — Партію Леніна-Сталіна не чити! — обурено приснув Лаптев. — Вони знають, як п'якуются про дітей. Ніж під колосок, то ніж під коріння соціалізму! Візьми мішок! Діденко степенувався, наче під ним захиталася земля. Тіло обдало жаром, кинуло в піт. Мутно дивився то на Орини, то на мішок з колосками. Не міг звладати з думками. Усе вихрилося, мінилося, тікало з пам'яті. Здавалося, що цей ниймі мішок з колосками увібрав у себе цілий світ. Поглянув його запалених очей. Пошарпану душу. Оксанині благання остерого. Примари „Чорного ворона“ в кошмарній ночі. Жакливе майбутнє синів. Приреченість із дитими вдови Орини. Всю Україну.

Лаптев льодяними очима ката мовчки дивився на Діденку. Довго. Хижо, наче кобра на свою жертву. Упевнено викинувши. У хаті зависла якась погрозна тиша. Наче все вимерло. Діденко не витримав. Хитнувся. Важко ступив уперед. Чи то до мішка? Чи то, щоб не власти? Та в цю мить сталося щось страшне. Орина клякнула до Діденкових ніг. Схопила його за руки. Заблагала. — Леоніде Степановичу! Змилюється! Загибаємо! Останній наш порятунк! Заступіться! Допоможіть! Адже й ми вам колись допомагали... як у нас хлібці був... а вам нічого в школі не платили!.. Порятуйте ж дорогенький, і нас... —

Гарячі Оринині руки й ревні благання спаралізували Діденку. Зломали волю. Прикипів ногами до землі, наче кам'яна брила. Боявся глянути на Орини. Тремтіння відчувало, що його стрим висить на паутинці. Одна, здавалося, мить, зіткнувшись поглядом з очима жертви й сам упав з розбитим серцем від нелюдських мук і ридань. Та якась незримая сила тримала його ще на ногах. Борсаясь в безпам'ятстві. Укралки стягав кінчиком шапки сльозу

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про сім країн в одній годині

Хто з нас не має бажання їздити, оглядати чужі країни, пригледатися до життя різнобарвного населення?

Хто з нас не захоплювався описами мандрівок, не читав у молодості пригодницьких повістей, не мріяв про подорож довкола світу?

Такі мрії особливо огортають нас у літню пору, коли більшість людей кудись виїжджає, мандрує, коли летюща переповнена, а авта мчать одні за одними по далеких дорогах. Якщо вам такі бажання і мрії не пощастило переставити в життя, не шукайте далеко — я поведу вас у мандрівку по сімох країнах в одній годині або спробуйте самі зробити її зовсім недалеко, а просто по вулицях метрополісу світу — Нью Йорку.

Мені доводиться таку подорож робити кожного такого ранку, коли вчасними годинами пробиваюся заповненими автами дорогами через Нью Йорк до редакції „Свобода“ у Джерзі Сіті.

Ось зараз після виїзду з гаражу на першому роз'їзді сонних і тихих вулиць передмістя зустрічаю автохтонного представника англосакського світу. Високий, здоровий, трохи з надмірною вагою, виконує свій ранній ритуал — біг у поті чола. Але, не зважаючи на свій поспіх, він здоровіше мене чечмо, зі заввагою, що буде гарний день.

Авто мчить автострадою у сторону міста і невдовзі на одному із мостів для пішоходів, яким переїжджаю, зустрічаю немов іншу країну. Мостом стачено і спокійно переходить група чоловіків у ярмурках, напевно прямує до божиці. Між прохажими ні одной жінки; тут все ще панує старий релігійний закон їхнього народу.

Аж ось в'їжджаю у вулицю, недавно ще відомою жидівською ділянкою, це можна було закупити все потрібне добро та ще і поторгувати в українській мові. Тепер між прохажими самі низькі, смагляві постаті пуерториканців, на крамничках еспанські написи а до дух доходить скоро еспанська

О-КА

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватись великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє що вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було до поправити речення, якщо знайде потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

(Закінчення на стор. 3)

М. Ковшун

ЗА КОЛОСКИ

Фрагмент

III.

Грибченко зблід. Якусь мить завагався. Мовчки дивився на Лаптева.

— Чуди! Усе забрали! Вороги знають, де їхній хліб!

Грибченко, прикусивши рудого вуса, не глянувши на Орини, почав стягати з кілочків вузлики та торбинки.

— Товаришу голово! — заломивши руки, благала Орина. — Що ви робите? — Майте серце! Та ж я то на насіння бережу! На глядку! Зжальтеся над дітьми! Сиротами!

— Про весну не клопочися, — базікав голова. — Посів матеріалом держава забезпечити. А зараз надала все державі злати.

Грибченко стяг останню торбину з квасолею і, як злодій, підійшов з цим усім до начальника, до Лаптева. Галія, вражена страшним умином чужої людини, забувши про свою роль, сховилася з місця і з плачем кинулася до матері.

— Ма-а-мо!.. Дядько квасолку забрав! Лаптев, побачивши зневажливу підступну мішок, хижо блиснув очима, заграв жовнами, наче той коршак, що з підібесся уздрів небажаче курча.

— Хі-хі-хі! — іронічно захіхикав він. — Хитро. Дуже хитро. На сліби вивисали торбинки, а під собою мішки ховують із хлібом.

— Якій там хліб, — розгублено оправдувалася Орина. — Колосків засталося ще трохи.

— Колосків?! — осудисто стиснулися тонкі губи Лаптева. — А що роблять тим, що ріже колоски на соціалістичних ланах?

— Хай мені руки одріжуть, коли я хоч один колосок зрізала з пня. Діти самі по стерні назбирили.

— За розкрадання колосків на соціалістичних полях кожного буде найстрашніша кара, — наче на судовій

до скроні.

— Що-о? — злорадно хіхикнув Лаптев. — Так швидко розкине? Ін-те-лі-гент!

Коршаком, скокнивши до мішка, Лаптев схопив його за гузир. Та не встиг він зробити двох-трьох кроків, як Орина кішкою приснула від Діденки й навалилася всім тілом на мішок. Не своїм голосом закричала.

— Не дам колосків! Не дам!

Всю істоту Лаптева струнувало обуренням і злобою. Хто б це міг уповноваженому від самого Сталіна щось не дати? Ця пречена на смерть удова, що осмілилася стати наперекір великим планам? Соціалізм! Гарячю ображеною зверхністю обпалено Лаптева. Та ще перед ким? Перед цим розчуленим інтелігентом? Перед головою села? Перед тим молодиком, комсомольцем, з ломом в руках? В їхніх мовчазних очах, мертвих масках облич Лаптев відчував ніби виклик, чи він певний себе бути таким, як ті, що його послали. Зціпивши тонкі губи, Лаптев з силою сів до себе мішок.

— Ну-у! Пусті!

— Не пусти! Не дам!

— Кому не даси? Державі?

— Нікому в світі не дам! — волає Орина.

— Під суд підеш! У тюрму! В Сибір! — страхав Лаптев.

— Бийте, ріжте!.. Кидайте в тюрму!.. Волочіть у могилу... А колосочки... Останнього нашого порятунку я не віддам!..

Лаптев спаленів. З дикою безпорадністю метнувшись очима на присутніх, що, похнюпившись, мовчки дивилися на цю нелюдську картину.

— Брешеш! Пустіш! — заверещав Лаптев.

Синіючи від злоби, напруживши і неспівніскор глуму в чужих очах, Лаптев потяг мішок до дверей. Орина, вчепившись руками й зубами в мішок, потяглася по долівці до порога. Слідом бігла, кричала Галія. Лаптев не витримав. Літо обернувся й, з усієї сили салонуви чоботом Орини під душу, скажено криз зуби процівив.

— А-а! Так! Так на ж тобі!..

Орина глухо кавкнула. Змахнула, наче крилами, руками й хрестом простяглася на долівку. Жадбно

(Закінчення на стор. 3)

Пам'ятаймо...

(Закінчення зі стор. 2)

а то й зовсім розпалися б у чужому морі. Наші шляхетні заміри допомогти поневоленому нашому народові не мали б ніякого успіху.

Однак, поминаючи все те корисне, що ми зробили, ми про щось забули, щось занедбали, а занедбали щось дуже важливе, щось основне, щось, що є підставою всього горі перерахованого. Ми забули про фінансову базу для українського рідного шкільництва, яке є основою для існування всіх наших організацій, товариств та інституцій. Ми занедбали зорганізувати й створити рідношкільний фонд на утримання наших шкіл українства, в яких наша молодь пізнає себе, вчиться хто вона, звідки прийшли її батьки.

Необізнані зі станом нашого рідного шкільництва скажуть, а пощо нам це одного фонду, це одного обтяження нашого громадянства якимись новими непотрібними датками, чей же школи існують і діють, існує Шкільна Рада УКА, на який складаємо Народний Фонд, а втім це обов'язок дітей утримувати школи, це ж їхні діти.

Так можуть говорити тільки люди необізнані з фактичним станом нашого рідного шкільництва, або особи, яким взагалі не залежить на нашій молоді, але

й на всьому нашому організованому житті.

А чи відомо нам всім, як з приводу браку фінансів, кляте наше шкільництво, бо немає відповідних шкільних підручників, а на видання якого одного з них треба чекати літами, бо немає чим покрити коштів видання; а чи відомо всім, що з постарінням і природним відходом „староукраїнських“ педагогів тяжко заповнити потрібними вчительськими силами опорожнені місця по наших школах, а треба вишколювати нових учителів. Усіх потреб наших шкіл не будемо тут вираховувати, бо й не стало б місця.

А якщо ж з оплати батьків дітей, це ж вони повинні покривати кошти на утримання шкіл, це ж їхні діти вчаться в тих школах.

Хто так думає, глибоко помиляється. Молодь, наше майбутнє, є власністю нас усіх і всі ми повинні причинитися до утримання наших шкіл і виховувати наших дітей. Чи на державні школи, які утримуються з загальних податків, податки платять тільки ті, що мають в школі дітей?

У нас, татар утримування рідних шкіл спадас майже виключно на батьків дітей і тягар цей збільшується з кожним роком не тільки з причини інфляції гроша, але ще більше з причини „дефляції“ числа дітей по наших

школах. Хто слідкує за статистикою в журналі „Рідна Школа“ та даними статистичними про стан наших шкіл Шкільної Ради, а також за статистикою Ф. Любинецької і І. Боднарука та інших в „Свободі“, які з великою журбою пишуть про наше шкільництво, той довідається, що стан наших шкіл — не блискучий.

Відомо, що кількість дітей в наших школах на протязі яких 20 років зменшилася на приблизно 60 відсотків. Отже, тепер 40 відсотків батьків мають утримувати свої школи, що їх давніше утримувало 100 відсотків. З кожним майже роком оплати за дітей збільшуватися, бо витрати є ті самі, чи школа має 100 дітей чи 300. Часто причиною зменшення дітей в українських школах є не тільки зменшений природний приріст, але, на жаль, дуже часто, зріст оплат за навчання однієї дитини. Для прикладу наведу одну школу, яку знаю, яка колись мала 350 дітей, а сьогодні має тільки 150. Отже батьки тих 150 дітей покривають ті самі витрати на школу, що їх колись покривали батьки 350 дітей.

Ми, українська спільнота, мусимо прийти з допомогою нашим дітям, мусимо творити рідношкільний фонд на утримання рідного шкільництва.

Шкільна Рада й Центральна Організація Шкіл Українства (тепер Товариство „Рідна Школа“) у сторіччя цього Товариства зверта-

ється до українського громадянства з гарячим проханням підтримати рішення створити рідношкільний мільйонний фонд на утримання наших шкіл українства.

Товариство „Рідна Школа“ в Клівленді, Огайо, влаштує Дня 25-го вересня ц. р. Ювілейне відзначення сторіччя Т-ва „Рідна Школа“ і тим днем розпочинає акцію на рідношкільний фонд. Апелюємо до людей доброї волі у всіх місцевостях, де існують школи українства, основою, де їх немає, товариства „Рідної Школи“ та включитися в заплановану збірку акцію.

В Україні у Львові 1931 року Товариство „Рідна Школа“ обходило 50-літній Ювілей свого існування. Звернення в справі підтримки Товариства „Рідної Школи“ закінчувалося такими словами:

„Нехай у цей ювілейний рік стануть при „Рідній Школі“ думкою і ділом усі ті, що мріють про інші краєві часи.“

Нехай у цей ювілейний рік зникнуть перед порогом „Рідної Школи“ всі ті рижні, які нас ділять.

„Нехай нас усіх злучить, як українців, довкола великих завдань для національної майбутності — „Рідна Школа“ (Л. Ясінчук, 50 літ „Рідної Школи“).

До цього заклик уперед 50-ти літ, здається, не треба більше додавати. Тож берімся за діло.

НА СОЮЗІВЦІ

Е.Матківський, 14, добився двох перемог в тенісовому турнірі

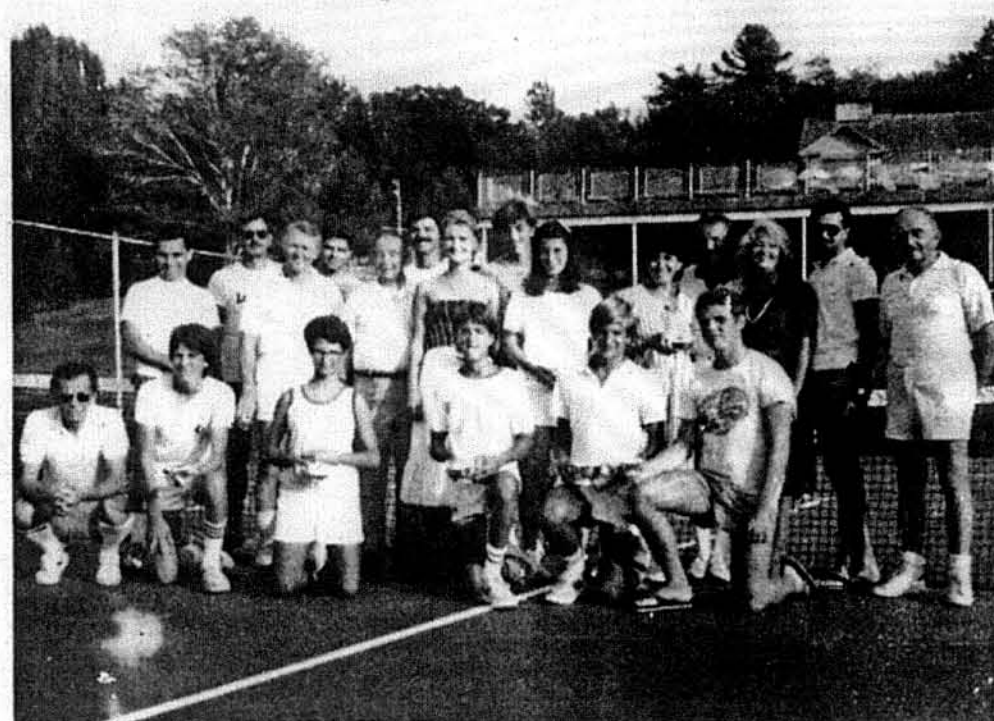
Союзівка. — Ерік Матківський, 14-річний юнак, який минулого року здобув перший у подвійних грах в групі чоловіків з Данилом Нагірним, закріпив цього року перемогу в цій категорії, хоч і з іншим партнером, здобуваючи теж перше місце в групі мішаних пар зі своєю старшою сестрою Зеною.

Турнір, що його організував Карпатський Лешатарський Клуб, відбувся в суботу і неділю, 6-го і 7-го серпня ц.р., і в ньому взяло участь 10 чоловічих та п'ять мішаних пар. Не зважаючи на гарячу, парну і дощову погоду, зокрема в суботу, турнір пройшов з успіхом і закінчився фінальними іграми в неділю по полудні.

У фінальному матчі групи чоловіків пара Е.Матківський і його 14-літній приятель К.Комар перемогла Зенону Матківського (батька Еріка) і Зенону Снлику 6-3, 6-4.

Постійний партнер З.Снлика, Юрій Савчук, не міг прийти на Союзівку, бо мусів припинувати вигід його донок, Тані і Ліди, на групову тенісову турнір юнаків до Європи.

У півфіналі Е.Матківський — К.Комар елімінували у завзятих змаганнях братів Чорніїв, Дениса і Корнила, 4-6, 6-3, 7-5. У третьому сеті Чорнії провадили 5-3 і 40-15, але Матківський — Комар пере-

Фіналісти, деякі учасники, гості і організатори після роздачі нагород.

рішили цю гру в свою користь, відтак вигравши три наступні ігри, а з ним і матч. З.Матківський і З.Снлик здобили фінальну перемогу над парною Ігор Луків — Юрій Федоровський, 6-2, 6-3.

У рунді переможених пара батько і син, Олександр і Євген, Оліній перемогли у фіналі Юрія Петрикевича і Юрія Вітановича, 6-3, 7-6. У фіналі мішаних пар Е. і Зеня Матківські — вона ж

урядуюча „Міс Союзівка“ — перемогли у трьох сетях Дениса Чорнія і Катю Таранчук, 3-6, 6-4, 6-2, а третє місце припало Олесеві Поповичеві і Ксені Кизик. Наймолодшими в тій групі були пара Таня і Михайло Липкани.

Після фіналів нагородили учасників вручили головний радий ЮНСоюзу Володимир Квас і Аня Дидик, конференсь Союзівки, яка є також в заряді місцевих

ких програм в літньому сезоні на цій оселі ЮНСоюзу.

Турніром проводила комісія в складі: інж. Роман Ракочий, ст. З.Снлик і Орест Кизик.

Наступний турнір на Союзівці — це крайові змагання за першвенства УСІАК і нагороді ЮНСоюзу та його видань. До цього турніру всі змагання мусять згортитися до середини 25-го серпня.

Лікарська канцелярія

Д-ра Івана Макаревича

буде ЗАКРИТА на час вакацій

від 16-го серпня до 31-го серпня 1983 р.,

ВКЛЮЧНО.

Від 1-го вересня прийом пацієнтів як досі. Вівторки, середи, п'ятниці від 12-2 по пол. 1-5-7 по пол. Суботи від 12-2 по пол.

Завершено пляни...

(Закінчення зі стор. 1)

плоті біля пам'ятника Вашингтона, а після програми маніфестації учасники підуть маршем попри Білий Дім у напрямі совєтської амбасди. Частина учасників, зокрема молодь у однострої до 18-го року життя піде походом з-під Білого Дому до пам'ятника Т.Шевченка, де складе йому по-

клін. Після закінчення маршу в годині 3-й, у залі Кеннеді Центр, відбудеться великий меморіальний концерт. Програма концерту вже майже вповні устійнена і віддрукована у кольоровій загальній музичній програмі Вашингтону на осінній сезон. З уваги на залу і місце, час тривання концерту точно визначено на дві години, та не передбачається ніяких промов. Щоб заохотити до участі якнайбільше наших громадян, ціна квитків на концерт невисока, бо їх можна набути в ціні 25 доларів, 20, 15 і 12.50 аж до 5 доларів. Квитки можна вже замовляти у Едварда Попіла в Українському Братському Союзі, Ukrainian Fraternal Ass. 440 Wyoming Avenue, Scranton, Pa. 18503 або в Бюрі КГК у Вашингтоні при вулиці 2615 30th Street, N.W. Washington, D.C. 20008, tel. (202) 234-2330. Чеки за квитки слід вписувати на „Committee on Genocide in Ukraine“.

Бюро КГК тепер відкрите щоденно через п'ять годин та в ньому можна отримати всі потрібні інформації. Інж. С.Продик подав також загальний плян імпрез цілого Меморіального Тижня, який розпочнеться вже в неділю, 25-го вересня ц.р., щоденними жалобними стійками перед совєтською амбасадю. Про підготовку виставок звітували Наталія Даниленко і Інж. С.Продик, а про фінансовий стан КГК Уляна Дячук. Вона теж поінформувала про всі збіркові акції в цій справі. Присутні затвердили прелімінарний бюджет референта англомовної преси А.Білика та підтримали конєчність заагання окремої американської сили на зв'язки з засобами масової інформації.

Однозгідно рішено також проголосити суботу, 24-го вересня 1983 року, днем загальної голодування в усіх наших громадах, а в неділю, 25-го вересня, просити відправити Богослужби в усіх українських церквах на інтенцію українського народу та в тому дні перевести продаж жетонів на згадку Великого голоду.

Члени комітету у Вашингтоні просять українські громади завчасу оголошувати приїзд автобусів на вищеподану адресу бюро, виготовляти транспаранти на маніфестацію і повідомляти про виїзд автобусів місцеву пресу. Для пропагандивних цілей будуть летючки, а відповідний плякат виготовляє мисткиня Роксолана Лучаківська-Армстронг.

Шостого вересня минулого року припало 100-річчя народження визначного лікаря та заслуженого сина Західної України, проф. д-ра Маріяна Панчишина (6 листопада 1882—9 жовтня 1943).

За словами колишнього редактора „Діла“ д-ра Івана Німчука, проф. Панчишин належав до трійці—радо з митрополитом А.Шептицьким та президентом ЗУНР д-ром Костом Левицьким—найвизначніших громадян Галичини першої половини ХХ століття.

І справді, в цих його словах не було жодного перебільшення, бо дійсно проф. Панчишин увійшов до історії українського народу як найславніший і найпопулярніший лікар в Галичині, який не шукав для себе ані слави, ані маєстків, ані почесностей, але працю і труд для піднесення стану здоров'я українського народу та збільшення нових та кращих лікарських кадрів.

Як пише в своїх спогадах його учень д-р Іларіон Чолган: „Маріян Панчишин народився, щоб стати професором медицини, виховником і вчителем молодих лікарів. І ним він став, пройшовши різні етапи свого життя, що було пов'язане із різними етапами історії нашого народу та історичних подій“.

Життя проф. Панчишина можна б вкласти в схему чотирьох періодів, а саме: перший період—це період приготування і аспірантура; другий період—це період про-

Проф. д-р Маріян Панчишин (його життєвий шлях та заслуги)

Проф. д-р Маріян Панчишин

фесора і ректора Українського Тейного Університету; третій період—це період професора без кафедри; четвертий період—це період професора Львівського Медичного Інституту.

Чотири періоди майже 40 років наукової і громадської діяльності.

Перший період—період початкової наукової кар'єри молодого адепта медичних наук, недостатньо висвітлений.

З попередніх писань д-ра Романа Осінчука довідуємося, що він народився у незаможній міщанській українській родині, яка була неспроможна дати йому відповідну освіту. Шастя хотіло, що чужі люди, поляки, зап-

римітили великі здібності та охоту до науки у бідного тоді хлопчини і послали його в школу та ним заопікувалися, надіючи перетягнути його на польський бік. Так, він учився в польських школах і в польському оточенні, але не забував, що він є сином обездоленого українського народу.

В 1903 році Маріян Панчишин вписується у Львівський університет, а вже бувши студентом третього року медицини, став демонстратором, а пізніше асистентом Інституту Описової Анатомії і під проводом проф. Кадія виконував цілий ряд науково-дослідних праць з ділянки анатомії, які закваліфікували його як надійного вченого на наукових з'їздах.

В 1909 він одержав диплом лікаря та сразу почав працювати у клініці внутрішніх хвороб. В 1912 році став асистентом згаданого клініки і керманічем першого рентгенологічного відділу клініки.

За його наукові праці Львівське Лікарське Товариство унеулово д-ра Панчишина своїм науковим секретарем та відізначило йому двері до наукової і професорської кар'єри. У клініці він залишився до 1918 року та з рамені клініки виконав кілька наукових поїздок до Німеччини і Англії. В тому ж часі опублікував ряд наукових праць з ділянки внутрішньої медицини.

Під час Першої світової війни він був покликаний до австрійської армії, був капітаном й одержав медалі та організував епідемічні шпиталі.

З вибухом нашої визвольної революції починається другий період його життя. Молодий д-р Панчишин брав активну участь в українському громадянському комітеті та заопікувався українськими пораненими воїнами та полоненими. Там він стрінувся і заізнався з скромною, але гарною медичною Ольгою Кривокульською, яка стала йому секретаркою, а від 1921 року вірною подругою його трудової діяльності.

Ольга Кривокульська була санітарним хорунжим в Українській Галицькій Армії та працювала разом із д-ром Музику в бактеріологічній станції, а її два брати, Володимир і Степан, були санітарними чотарями в УГА. Батько Ольги Андрій Кривокульський був поетом-новелістом, що дописував до „Діла“ і „Комаря“ під псевдонімом Яким Кріп і Той Сам. Як бачимо, це була дуже свідомо і патріотична родина, яка мала додатний вплив на молодого д-ра Панчишина.

Це гарне і дібране подружжя мало потім двох синів—д-ра Маріяна (абсолютанта в Чикаго, та Юрія, дуже здібного хірурга, який, на жаль, загинув у нещасливому випадку в 1970 році, у 45-річному віці життя).

В цьому періоді свого життя проф. Панчишин

(Закінчення на стор. 4)

Наукове Товариство ім. Шевченка й Ювілейний Комітет 110-річчя НТШ при ввічливій співучасті Всес. о. д-ра Б. Волошина, декана й пароха церкви св. Тройці в Кергонконті, Н. Й. запрошують місцевих й довколишніх Громадян і їх Установи та Гостей Союзівки на

ВЕЧІР присвячений 110-РІЧЧЮ НТШ

який відбудеться

в п'ятницю, 19-го серпня 1983 року в парафіяльній залі церкви св. Тройці при Фордмор Рд.

У програмі — КОРОТКІ ДОПОВІДІ:

1. Здобутки 110-річної праці НТШ для української науки й громади — д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ, голова НТШ.
2. Про історичні видання НТШ: десяти tomову „Історію України-Руси“ М. Грушевського, кол. голови НТШ: двоох-сот-томову „Заліски НТШ“, „Енциклопедію Українства“ під ред. проф. В. Кубійовича й інші — д-р ЛЕОНІД РУДИЦЬКИЙ, науковий секретар НТШ в ЗСА.
3. Про новий будинок НТШ в Нью Йорку й про сучасні завдання та пляни діяльності НТШ в новому десятиріччю — д-р СТЕПАН ВОРОХ, заст. голови Ювілейного Комітету та голова Фінансової Комісії НТШ.

Після доповідей — ЗАПИТИ й ДИСКУСІЯ.

Вечір триватиме дві години: від 7-ої до 9-ої вечора.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬНИЙ КОМІТЕТ
Української Громади Метрополітальної Філядельфії
у співпраці з
Департаментом Розваг Уряду міста Філядельфії
впаштовує

Український Фестиваль МУЗИКИ, ПІСНІ й ТАНКУ

„ГОМІН УКРАЇНИ“

присвячений піонерам українських радіопередач

Михайлові Комічакові й Марії Ганусей

у п'ятницю, 19-го серпня 1983 року, год. 8-ма веч.

(на випадок дощу, концерт відбудеться в суботу, 20-го серпня 1983 р.)

ROBIN HOOD DELL EAST, Ridge Ave. at Huntington St., PHILADELPHIA, Pa. В ПРОГРАМІ ВИСТУПАЮТЬ:

- РЕНАТА БАБАК, меццо-сопрано й кол. зірка Опери Большого Театру, але вибрала свободу.
- АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ, бас-баритон Метрополітальної Опери.
- Вокальний Жіночий Секстет „НАМИСТО“, мист. кер. Петро Круль.
- Український Танцювальний Ансамбль „КАШТАН“ з Клівленду, Огайо, мист. кер. Маркіян Комічак.
- МИХАЙЛО ІВАН КОМІЧАК, піаніст
- Акомпанатори: Ф. Конлон — піано
- Д. Премо — віолончель
- Галина Стрілець — скрипка

Квитки в продажі по 5.00 і 3.00 дол. у крамницях: М. Ганусей, Дора, Космос, П-ва Лукасевича, Опіон і Фантазія та в Катедрі св. Володимира й у пані Євгенії Новаківській на „Вознесінню“.

ФЕСТИВАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ЗАПРОШУЄ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ТА ОКОЛИЦІ ДО МАСОВОЇ УЧАСТІ. ПРОГРАМА НОВА й ДОСІ НЕБУВАЛА!

Вступайте в члени УНСоюзу!

За колюски

(Закінчення зі стор. 2)

халнула повітря, застоювала і замовкла. Грабченко, насунувши на очі шапку, почався усвідомлювати, що потім мішок із колюсками. За ним комсомольці потягнули з довгим ломом в руках.

Діденко не міг зрушитися з місця. Якесь сила наче вмурувала його в землю. Розсудок заволодів туманом. Серце тріпотало до нестерпного болю у скронях. Нічого не бачив, не чув, втопившись нестямним поглядом в Оринині очі. Великі, скляні, що дивилися йому в душу, але самі вже нічого й нікого не бачили. З холодним докором застигли вони на байдузкій незрячий світ. Непроханим осудом і прокляттям на убивць із звірячим серцем.

Діденко не зміг докорити мертвих очей. Незрима сила корявими пальцями здригнула його за горло. Забила духа. Закрив шапкою очі. Важко обернувся і поволи сновидою виповз із хати. Але він не побіг у слід убивць. Видаючись із останніх сил, шурнув через намети снігу додому. Скаженим вітром його кидало збоку вбок, наче птаха з поламааними крилами. Ліпило снігом то в очі, то в шини, падав, підводив і знову біг. Кризь завивання й свист віхоли шоразу вчувалося йому надвиріви: Не пущай! Не дам! Примарою з'являлася, то зникала повзуча постать Орини. Гарячі її руки. Великі біліма крижаними очей. Діденко біг назустріч своїй смерті.

Давно повернувшись з поховання з чималим роздобутком. Вбіг у процинені двері. Не здивувався від радості. З порога на всю хату закричав.

— Мамо! Галю! Усім, усім навігрівав пішніки! Але ніхто не поділив Данькових радощів. Галю, забившись у кутку заліпця, тремтіла від холоду і страху. Мати нерухома лежала на долівці проти дверей. Виснажене Данькове тіло стряло судомою. Качани кукурудзи розсипалися по долівці. Клянувшись підпорою стеліновою. Припав обличчям до материній паху, захлестнувся в ридання.

— Мамо! Матусенько! На кого й ти нас покинула?! На дворі шаліла хуртовина. Порошило снігом у вікна. Шарпався, скакував під стріхою вітер голодним звіром.

УВАГА! УВАГА!

У ВИДАВНИЦТВІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ СВОБОДА

появилася вже друком монументальна збірка літературних оцінок

ЛІТЕРАТУРА І ЖИТТЯ

ЛІТЕРАТУРНІ ОЦІНКИ

Д-ра Луки Луцева

ЛІТЕРАТУРА І ЖИТТЯ

Книжка у твердій темній полотняній обгортці з золотими літерами більшого формату, має 480 сторінок і охоплює повне літературне життя (1925-1975 рр.)

Література і життя, це дійсно монументальний твір, а в ньому бібліографія, оригінальні статті і рецензії про:

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ІВАНА ФРАНКА, ОЛЬГУ КОБИЛЯНСЬКУ, БОГДАНА ЛЕПКОГО, ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА, ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА, ВАСИЛЯ ПАЧОВСЬКОГО, МАРІЯНА ШАШКЕВИЧА, ТИМОТЕЯ БОРДУЛЯКА, ОЛЕКСАНДРА КОРНІЙЧУКА, ОЛЕСЯ ГОНЧАРА і ВОЛОДИМИРА СОСЮРУ.

Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 6% стейтового податку. Належність платна лише в амер. доларах \$20.00

Замовляти: + порто \$1.00

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Комітет дослідження голоду в Україні

ПІД ПАТРОНАТОМ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

До уваги українських громад, парафій, організацій і установ. Справа: матеріали до відзначення 50-річчя штучного голоду в Україні у 1932-33 роках.

Комітет дослідження голоду в Україні підготував для вашого життя вибрану збірку матеріалів англійською мовою, про український голокост 30-их років. Збірка включає: вибрану бібліографію про цю подію; відбитки основних статей з англійських видань, та, за окремим замовленням, книжки (наприклад, Black Deeds of the Krm lin: A White Book); півгодинний фотомонтаж (прозирки) про голод зі супровідним текстом українською і англійською мовами; відбитки сторінок з газети "Чикаго Америкен" з 1933 року, на

яких поміщені репортажі та знімки про голод. Зацікавлені особи або організації можуть закупити ці матеріали, або випозичити їх за поверненням коштів фотокопіювання та пересилки. За дальшими інформаціями і замовленнями просимо звертатися писемно на адресу: Famine Research Committee c/o St. Vladimir Institute, 620 Spadina Ave., Toronto, Ont. M5S 2H4, Canada, або телефонічно на число секретаря комітету проф. Юрія Даревича (416) 277-9374 (вечорами). Надіємося, що приготовані нами матеріали придатуться вам у відзначенні важливої річниці трагічних подій з-перед 50 років, і допоможуть поінформувати якнайширше кола канадського і американського суспільства.

Так дешево ніде не купите!

ФУТРА — КОЖУХИ

Ціни знижені на всі кожухи Куртки короткі — мужські і жіночі від 75.00 дол.

Куртки 3/4 — від 100.00 дол.

Довгі плащі від 180.00 дол.

Шкени зі швір французьких, еспанських, англійських і американських — готові і шкени на міру.

Маємо на складі гарні футра з мінків і інших шляхетних швір по цінах, знижених на 50%.

Також продаємо матеріали, як штрипси, бупке та шкірні плащі ЗАПРОШУЄМО ВІДВІДАТИ

GOLTEX CO.

14 — 1st Avenue

New York, N.Y. 10009

Відкрито 7 днів — 9-5-та по пол., в середу і четверги 11-7.

10-4 по пол., в неділю.

По інфор. прошу ТІПКИ телеф. "collect" — (212) 533-7236

Скористайтеся з виїмково доброї нагоди

ОГОЛОШЕННЯ в Календарі УНСоюзу на 1984-ий рік

Цим Ви зможете познайомити весь український загаль з Вашою установою, Вашою професійною обслугою, чи Вашим підприємством.

Одна сторінка \$90.00

Пів сторінки 50.00

Чверть сторінки 33.00

Одна восьма сторінки 20.00

Замовлення і належність проситься надсилати найдальше до 30-го вересня 1983 р.

SVOBODA

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Вартісна поява на нашому книжковому ринку!

ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА

ДЗЕРКАЛА

Мистецьке оформлення ЛЮБОВИ ГУЦАГЮКА

У книжці 16 новел. Ціна: \$12.00. Пересилка \$1.00

Мешканці в штеті Нью Джерсі зобов'язані 6% штетового податку

Замовляти

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Now available:

additional copies of The Ukrainian Weekly's special issue on the

GREAT FAMINE.

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

SPECIAL ISSUE: THE GREAT FAMINE IN UKRAINE 1932-33

Community leaders, authors, and others will be invited to discuss the tragedy and its impact on the Ukrainian people.

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

THE Ukrainian Weekly

Order by writing or calling The Weekly at (201) 434-0237

Проф. д-р Маріян Панчишин

(Закінчення зі стор. 3)

ють популярно-науковий журнал "Народне Здоров'я", а також виїжджають з викладами та гігієнічними виставками по містечках і селах Галичини. Він організував курси медсестер та популярні гігієнічно-профілактичні курси.

У Львові він заснував і уфундував перший в Галичині Український Протитуберкульозний диспансер. В Підлютому, глибоко в Карпатських горах, він вбудував велику вілду-санаторію. Підлюте підумили керівництво М.Панчишина притягло чимраз більше гостей і мало великі вигляди стати, побіч Черча, другим центром для українських лікувальників, які потребували свіжого гірського повітря, сірчанних купелів, знаменитих мінеральних вод та цілющого спокою. Крім цього, проф. Панчишин був довголітнім головою Українського Лікарського Товариства і співредактором "Лікарського Вісника".

Як визначний ординатор-інтерніст поліклініки Народної Лічниці, був співзасновником українського шпиталю ім. Митрополита А.Шептицького у Львові. Не можна не згадати, що покійний професор був активним членом різних громадських суспільних товариств у Львові, опікуном і меценатом молодечих організацій, а особливо лікарського дозволу. В часі українізації проф. Панчишин, як і інші українські вчені, підтримував наукові зв'язки з медичними колами совєтської України. Старі зв'язки пригодились, коли в 1939 році большевики зайняли Західну Україну.

Тоді почався четвертий період в житті і діяльності професора М.Панчишина, період завідування катедрою і клінікою у Львівському Медичному Інституті. Як подас у своїх споминах д-р Осінчук, "Використовуючи популярність професора, совєтська влада передала йому катедру внутрішньої медицини, щоб використати його ім'я для своїх цілей. Та проф. Панчишин скупує коло себе асистентів-українців і переводить українізацію клініки. Він вживав заходів, щоб якнайбільше скрипити український елемент в Медичному Інституті, студентів і викладачів. За спеціальним рішенням політбюро партії і під недовозначним натиском проф. Панчишина вибраним депутатом "Народних Зборів" та назвали речником делегації, що поїхала до Києва прохати про прилучення Західної України до УРСР".

Св. п. д-р Б.Олесницький пише про це так: "Це був короткий, але складний і нервовий етап життя шляхетної і доброї людини, яка, використовуючи несподіване виїмкове становище "червоного сенатора", старалася, не зважаючи на власну безпеку, робити добро там, де тільки можна, давати допомогу і своїм впливом

рятувати від загибелі та переслідування численних безвинних людей. Часті інтерв'ю професора Маріяна Панчишина в політичних чинників у справах жорстокого переслідування так званих "ворогів народу" дуже скоро дали їм зрозуміти, що проф. Панчишин — це не тільки людина і не політичний опортуніст, потрібний їм для маскування їх ганебного винищення українських патріотів, і нема сумніву, що тільки швидкий прихід німців врятував його від ліквідації".

Під час німецької окупації України (1941-1944) проф. Панчишин всіми своїми силами та різними ходами старався відновити працю Львівського Медичного Інституту, маючи на меті дальшу розбудову українського медичного факультету та потребу продовження студій для сотень українських студентів, що вчилися за польських лікарів в Медичному Інституті. Спочатку нікі людські чи політичні аргументи не промовляли до переконання німецьких політичних наставників, які і так планували знищити українську інтелігенцію.

Шойно поширення епідемії тифу та інших пошестей на окупованих німцями територіях і нестача лікарів, що стала ще дошкульнішою після ліквідації живих лікарів, яких у Західній Україні було багато, та можливість поширення інфекції на військових та цивільних німців були тими фактами у меморіалах проф. Панчишина до Кракова і Берліну, які переконали німців про дійсну потребу високої медичної школи для автохтонів і довели до створення так званих Медичних Фахових Курсів, що постанали на базі колишнього Медичного Інституту.

Не зважаючи на понижаючу назву, на німецьку адміністрацію та німецьку мову викладав, дух у цій медичній школі був український. Багато катедр та асистентур, завдяки старанням проф. Панчишина та його співробітників (проф. Ластовського, доцента Романа Осінчука, проф. Вертипоріха та інших) було обсаджено українськими лікарями, а більшість студентів становили українці.

Офіційно німецький, але в дійсності тимчасово український характер Медичних Фахових Курсів, на яких навчалися також і поляки, був дуже не до вподоби польським шовіністам, які почали терористичну акцію проти українських членів факультету.

Від скритованого кулі згинув проф. Андрій Ластовський.

Д-р Павло Пундій

Дайте Вашій дитині нагоду пізнати й полюбити українську мову

при допомозі цікавих і барвистих сторінок "ВЕСЕЛКИ"

Передплатіть вже сьогодні Вашим дітям або внукам найкращий дитячий журнал у вільному світі — "Веселку", виславляючи чек на 8 доларів на адресу:

"SVOBODA"

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

(для членів УНСоюзу — однорічна передплата \$ 5 дол.)

Просимо тут вписати і віддати і вислати

Ім'я і прізвище: _____

Адреса: _____

число будинку й назва вулиці: _____

Місто: _____

Стейт і "zip-код": _____

Доплучу чек з передплатою на один рік

Доплучу чек з передплатою на два роки

ВІДПІШЛИ ВІД НАС

ВІРА ЯЦКЕВИЧ, член УНС Від. 153-го ім. Л. Мінуси в Філадельфії, Па., померла 5-го червня 1983 року на 56-му році життя. Членом УНС стала в 1973 році. Залишила в смутку мужа Тараса, родину і приятелів. Похорон відбувся 10-го червня 1983 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філадельфії, Па.

Вічна їй Пам'ять!

І. Скіра, секр.

КАТЕРИНА РОДЖЕРС, член УНС Від. 125-го ім. Джеррі Сіті, Н.Дж., померла 9-го червня 1983 року на 70-му році життя. Нар. 24-го листопада 1912 року в Джеррі Сіті, Н.Дж. Залишила в смутку мужа Реймонда, брата Івана і сестер Оди і Енгельгардт і Юлію Малаховську. Похорон відбувся 14-го червня 1983 року на цвинтарі св. Хреста в Норт Арлінгтоні, Н.Дж.

Вічна їй Пам'ять!

Микола Шеремета, секр.

АННА ПАЛАШУК, член УНС Від. 125-го ім. Джеррі Сіті, Н.Дж., померла 2-го липня 1983 року на 89-му році життя. Нар. 1894 року в Зах. Україні. Членом УНС стала 1936 року. Залишила в смутку дочку Марію. Похорон відбувся 6-го липня 1983 року на цвинтарі св. Івана в Міддл Вільсезі, Н.Дж.

Вічна їй Пам'ять!

Василь Цюпа, секр.

ГУНДА БАРАНЕЦЬКА, член УНС Від. 114-го ім. св. Володимира в Чикаго, Іл., померла 4-го червня 1983 року на 54-му році життя. Нар. 21-го вересня 1928 року в Зах. Німеччині. Членом УНС стала в 1975 році. Залишила в смутку чоловіка, дочку і 3-ох онуків. Похорон відбувся на цвинтарі Гріну в Анноні, Фла.

Вічна їй Пам'ять!

Секретар.

ЕМІЛЬ ГЛАДКИЙ, член УНС Від. 25-го Т-на "Свобода" в Джеррі Сіті, Н.Дж., помер 7-го червня 1983 року на 72-му році життя. Нар. 8-го січня 1911 року в Нью Йорку, Н.Дж. Членом УНС став в 1930 році. Залишив у смутку дружину і двох синів. Похорон відбувся 11-го червня 1983 року, на цвинтарі св. Трійці в Арлінгтоні, Ва.

Вічна йому Пам'ять!

Управа

ВАСИЛЬ МИХАЙЛЮК, член УНС Від. 465-го ім. Івана Франка в Лашені, Квебек, помер 10-го червня 1983 року на 66-му році життя. Нар. 1917-го року в Коллінгуді, Онт. Канада. Членом УНС став в 1963 р. Залишив у смутку дружину Анну, синів Василя і Володимира; чотири дочки: Христини Виллу, Валдіу і Лор ту, п'ять внуків і близьку до нього родину в Канаді. Похорон відбувся 13-го червня 1983 року на цвинтарі "Філд оф Анор" в Поінт Клер, Квебек.

Вічна йому Пам'ять!

Т. Мороз, секр.

ВАСИЛЬ БРИДУН, член УНС Від. 275-го Т-на "Свобода" в Джеррі Сіті, Н.Дж., помер 11-го червня 1983 року на 65-му році життя. Нар. 1-го січня 1918 року в селі Вербі, Березані, Україна. Членом УНС став в 1948 році. Залишив у смутку дружину Марію, сина Івана, дочку Анну і Настю з родинами. Похорон відбувся 15-го червня 1983 року на цвинтарі св. Хреста в Північному Арлінгтоні, Н.Дж.

Вічна йому Пам'ять!

П. Палка, секр.

ДОЛЬОРЕС ЛІТВІНСКА, член УНС Від. 123-го ім. св. Марії в Скентоні, Па., померла 13-го червня 1983 року на 60-му році життя. Нар. 1923 р. в Ліверпулі, Англія. Членом УНС стала в 1979 році. Залишила в смутку мужа Григорія, доньку Аніу-Марію, сина Івана та дальшу і близьку родину в Англії. Похорон відбувся 16-го червня 1983 року на цвинтарі св. Володимира в Скентоні, Па.

Вічна їй Пам'ять!

С.Голік, секр.

ВАСИЛЬ ПАВЛІЧКА, член УНС Від. 240-го ім. Е.Коно-вальця в Клівленді, Огайо, помер 11-го червня 1983 року на 63-му році життя. Нар. 1920 року в Україні. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Ірену, доньку Олю, сина Василя, сестру Софію Васильову з родиною і брата д-ра Івана з родиною у Філадельфії. Похорон відбувся 14-го червня 1983 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна йому Пам'ять!

Секретар.

ЗБОРИ

● ВІДПІШЛИ ВІД НАС ●

НЕДІЛЯ, 28-го СЕРПНЯ 1983 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд. о год. 2-й по пол. в церковній залі св. Йосафата, з текм порядком відкриття, відчитання протоколу, звіти — фінансовий, хворих дискусія, справа ювілею Братства, збирання чл. вкладок, роздача дивідендових чеків, закриття. Просимо чл. прийти — Ст. Василь, предс. Т. Кубарич, фін. секр. Ст. Маринюк, кас. Ст. Принмак, чл. Управи

● РІЗНЕ ●

МИ І СВІТ

Місячні річечки — по 4 долари

Місячна передплата — 12 доларів

NIAGARA FALLS ART GALLERY

RR. No. 2, Niagara Falls, Ont., Canada L2E 6S5

Phone: 246-2558

WALTER BASILUK

DOING — TRIMMING — SIDING

56 Walnut Avenue

Somerset, N.J. 08873

REAL ESTATE

МЕШКАННЯ ТРИ КІМНАТИ

Недорого, до винайому одинокій особі (чоловік або жінка), середнього віку.

1) в Брукліні, біля Проспект Парку.

2) в Каліфорнії (біля Лос Анджелесу).

Тел.: (212) 768-2605 (Марія)

Телеф. після 5-01 год. веч.

FOR SALE:

IN SULLIVAN COUNTY, N.Y.

Well established, charming, small family resort with cocktail lounge. Located on beautiful lake and sloping hills. Near Delaware River National Park. Excellent opportunity for chef and family. Be your own boss! Present owner has different interest! Call (914) 557-8122

ПОМІШКАННЯ

в Л.І.С. 4% кімнати, близько до підземки. Довонити по неділю — четверги по 6-й год. веч.

(212) 639-8590

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма

CYPRESS

HILLS MONUMENTS

ВОЛОДИМИР

БІЛАНСЬКИЙ

WALTER BIELANSKI

K. M. KARDOVICH

CONSTANTINE M. KARDOVICH

800 Jamaica Avenue

Brooklyn, N.Y. 11208

Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по пол., в неділю 10-4 по пол.

На бажання і для вигоди клієнтів, радо надаємо до Вашого дому з проспектами і порадами.

FUNERAL DIRECTORS

SENKO FUNERAL HOME

213 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. (212) 388-4416 or (516) 481-7460

HEMPSTEAD FUNERAL HOME

89 Peninsula Blvd., Hempstead, L.I. 24 HOURS A DAY.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Закладає похоронні в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА